

Calabria

Anno XXXIV - n.s. - n. 224 - Aprile 2006 - Sped. A.P. - 70% Dir. Comm. Calabria Tassa Pagata/Taxe Parçue
Aut. DCO/DC RC/84/2003 val. dal 19/02/2003

MENSILE DI NOTIZIE E COMMENTI DEL CONSIGLIO REGIONALE

MIKE PORCO

"Gli diedi una occasione, divenne Bob Dylan"

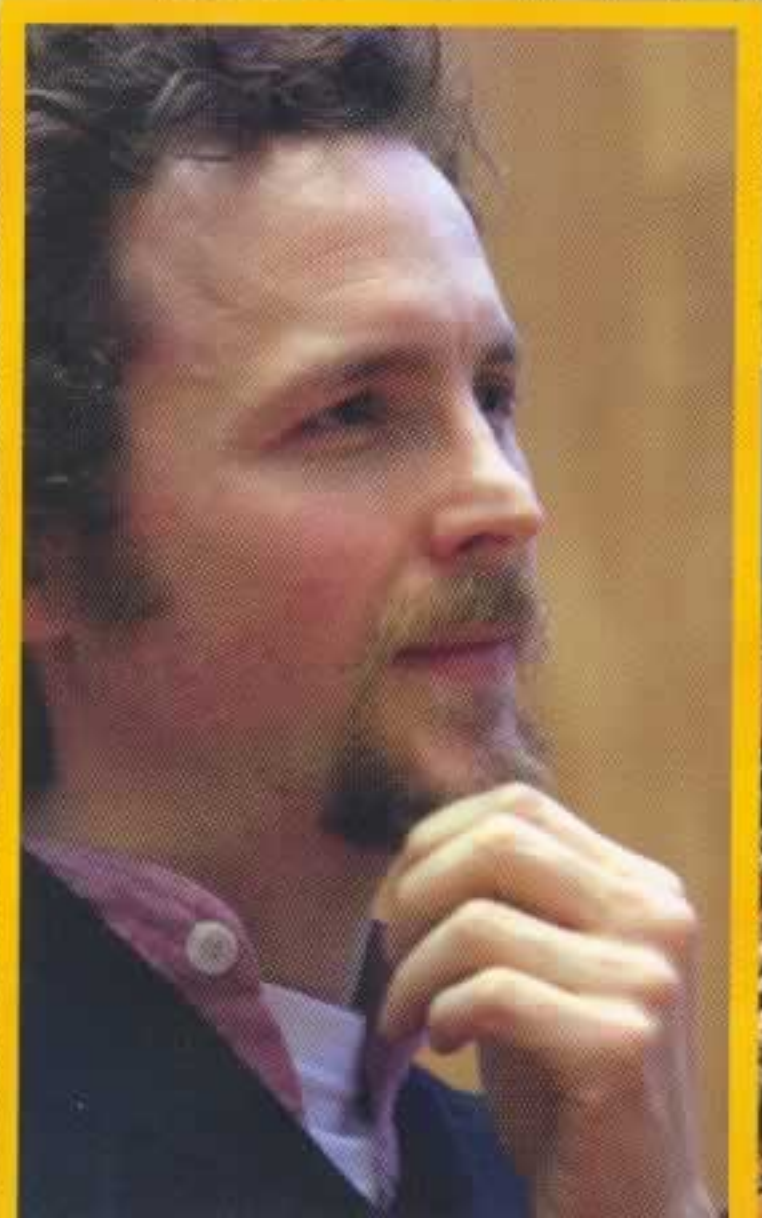
POLITICA Il voto d'aprile sott'esame all'Università

CARMELA FRANKLIN VIRCILLO

**L'Accademia
a stelle e
strisce
ha una guida
calabrese**

Jovanotti e i suoi amici di Locri

È nato un agguerrito Club dei Giornalisti Arbëreshë

Per le lingue tagliate trasmissioni televisive

Tra le varie iniziative socio-culturali che fermentano nella comunità Arbëreshë di Calabria, vi è anche quella del Club dei Giornalisti Arbëreshë che operano in questi territori e in altre regioni d'Italia. Il Club è sorto nell'ottobre del 2004 per promuovere l'attuazione della legge quadro nazionale di tutela delle minoranze linguistiche storiche (n. 482/99) e di quella della Regione Calabria (n. 15/2003), relativamente la comunicazione in lingua attraverso l'etere.

L'associazione scaturita da un'idea del giornalista Alfredo Frega esperto di questa problematica, è allo stato, l'unica del suo genere in Italia. A presiedere il Club, nel primo anno, è stato appunto il pubblicista Frega e, per il principio di rotazione, quest'anno è subentrato il professionista Francesco Baffa. Nel 2007 sarà la volta di Demetrio Emanuele. Le adesioni sono in fase di crescita: ora sono 22 di cui 16 operanti in Calabria e 6 fuori regione. I professionisti sono 7.

Il Club si batte per la salvaguardia della cultura e dell'informazione plurilingue in Arbëria. In particolare, il sodalizio fa pressione per l'applicazione delle normative vigenti che riguardano le comunicazioni in lingua nei media e per l'applicazione dei benefici previsti alla stampa periodica bilingue e per l'irradiazione delle trasmissioni radiotelevisive in

lingua da parte della Rai. Molto seguito è stato il primo convegno che il Club dei Giornalisti Arbëreshë ha organizzato nel febbraio dello scorso anno a Lungro, proprio su questa tematica approfondita e discussa da rappresentanti del giornalismo sloveno e calabrese, dalla Rai Calabria, dal Bureau Europeo delle lingue meno diffuse e del Confemili. L'evento ha determinato un successo insperato, ma la problematica è ancora irrisolta. A livello nazionale, il contratto di servizio Ministero delle Comunicazioni e Rai 2003-2005, che prevedeva *"l'impegno della Rai ad assicurare le condizioni per la tutela delle minoranze linguistiche riconosciute nelle zone di loro appartenenza, assumendo e promuovendo iniziative per la valorizzazione delle lingue minoritarie presenti nel territorio italiano, in collaborazione con le competenti istituzioni locali..."* previa sti-

pula di convenzioni, con oneri in tutto o in parte a carico degli enti locali interessati, in ambito regionale, provinciale o comunale, per programmi o trasmissioni giornalistiche radiofoniche e televisive regionali" non ha avuto seguito. Ora si auspica che con il nuovo contratto triennale si possano finalmente ottenere serie garanzie in tal senso alle minoranze linguistiche.

A livello regionale, la legge n.15/2003 all'articolo 17 prevede sostegni finanziari agli organi di stampa, alle iniziative editoriali e l'articolo seguente regola la sottoscrizione di convenzioni da stipularsi tra Regione e la sede regionale Rai per la Calabria e le emittenti radiotelevisive private, sentito il CO.RE.COM. Calabria, perché nei programmi radiofonici e televisivi regionali siano inseriti programmi culturali e educativi nelle lingue di minoranza albanese, greca e occitana. Il Club si sta muovendo per l'applicazione di queste norme, senza trascurare l'aspetto formativo del giornalista, appartenente a queste minoranze, attraverso un progetto presentato all'assessorato provinciale alle minoranze linguistiche di Cosenza e all'Unical.

Nicola Bavasso

Nella pagina seguente lo stesso articolo in lingua arbëreshë.

Ky është qëllimi i Klubit të Gazetarëve Arbëreshë

Emisionet radiotelevizive për minoritetet e Kalabrisë

Ndër iniciativat shoqëro-kulturore që mbahen në Arbëri ndodhet edhe veprimtaria e Klubit të Gazetarëve Arbëreshë që punojnë në territorin e tyre por edhe ndër të tjerat krahina të territorit kombëtar. Klubi lindi në tetor/shënmitër të vitit 2004, me qëllimin të ruajtje e të nxir zbatimin e ligjit për ruajtjen e pakicave gjuhësore historike (Ligji n. 482/99) dhe të ligjit krahinor (n. 15/2003) në ato paragrafe në të cilat bëhet fjalë për ruajtjen e të drejtave për emisionet në gjuhët të pakicave. Ideja për themelimin e një klubi për gazetarët erdhi nga gazetari Alfred Frega, ekspert i kësaj problematike. Shoqata e operatorëve të informacionit arbëresh është aktualisht e vetmja në Itali në këtë sektor.

Kryetar i klubit tek i pari vit që Alfred Frega kurse simbjekt, ashtu sesi vendos regullorja, hyri Françesk Bafa, profesionist. Në vitin 2007 do të jetë kryetar Dhimiter Emanuele.

Përkrahjet rriten muaj për muaj: sot anëtarët janë njëzetë e dy, prej të cilëve gjashtëmbëdhjetë janë ata që punojnë në Kalabri dhe gjashtë jashtë Krahinës. Shtatë janë profesionistë.

Klubi lufton për ruajtjen e kulturës dhe të informacionit shumëgjuhësh në Arbëri. Shoqata do të punojë veçanërisht që të zbatohen normat që lidhen me

komunikimet në gjuhën amtare në radio dhe në televizion, të shtypit periodik dygjuhësh e për emisionet dygjuhëshe në RAI.

E para tryezë e rrumbullakët që u mbajt në Ungërrreth kësaj tematike më 5 të shkurtit/fjavarit 2006 pati një sukses të madh. Atje u takuan gazetarë slovenë, përgjegjës të RAI e të Confemili-t; pas një diskutimi të thelluar dukej se problematika kish qenë e pranuar. Por një çështje sot qëndron akoma e pazgjidhur.

Në nivel kombëtar, marrëveshja dhe kontrata për shërbimin publik për vitet 2003-2005 midis Ministrisë së Komunikimeve dhe RAI, që parashikonej "dety-

rimin e RAI të sigurojë mundësitë për ruajtjen e pakicave gjuhësore të njohura nga shteti ndër zonat përkatëse, duke marrë iniciativë për vlerësimin e gjuhëve minoritare në territorin italian, me bashkëpunimin e institucioneve të vendit... pas nënshkrimit të marrëveshjes, me ngarkesë të plotë apo të pjesshme nga ana e entevet vendorë të interesuara, krahinore, provinciale dhe bashkiake, për emisionet gazetareske radiofonike dhe televizive me përhapje krahinore", qëndroj i pazbatuar.

Tani shpresojmë që me kontratën e re mund të merren garanci serioze për pakicat gjuhësore.

Në nivel krahinor, ligji n. 15/2003 thotë sipas nenit 17 se mund t'u jepen financime or-

ganëve të shtypit dhe iniciativave botuese kurse nëni 18 rregullon marrëveshjet që mund të nënshkruhen midis krahinës dhe selisë së RAI të Kalabrisë si edhe me televizionet private, pas autorizimit të CORECOM-it të Kalabrisë, që në programet radiofonike dhe televizive të vëhen emisione kulturore dhe për edukimin në gjuhët arbëreshë, grike dhe oçitane.

Klubi i Gazetarëve po tundet dhe vepron në këtë drejtim, për të kërkuar zbatimin e normave dhe sidomos për formimin e gazetarëve nëpërmjet një projekti që iu paraqit asessoratit provincial për pakicat të Provincës së Cosenzës si dhe Universitetit të Kalabrisë.

Nikollë Bavasos

Il periodico *Fiàmuri Arbërit / La Bandiera dell'Albania* fondato e diretto dal primo pubblicista italo-albanese Girolamo De Rada nel 1884.

In Italia esistono 12 minoranze linguistiche storiche riconosciute soltanto nel 1999 con la legge quadro nazionale di tutela, la n. 482. La Calabria ne ha tre (i Greci di Calabria, gli Arbëreshë e gli Occitani di Guardia Piemontese) e nella sola provincia di Cosenza il 7% degli abitanti sono alloglotti. Eppure, essi, anche se ben integrati nella vita sociale, sono emarginati dalle istituzioni.

Fa eccezione l'ente Provincia di Cosenza che ha istituito un apposito assessorato che sta portando avanti una interessante e seria progettazione di valorizzazione delle culture albanese ed occitana, inteso sotto il profilo dei diritti del loro essere diversi, vale a dire portatori di un'altra cultura, custodi di una lingua che viene da lontano e che tuttora è ben radicata.